

The Experience of Sinai

Parasha Yitro

Picked Torah - R. Gifter - pg. 113

ויוצא משה את העם לקראת האלקים מן המחנה
ויתיצבו בתחתית ההר — Moshe brought the people
out of the camp to meet God, and they stood
under the mountain.

How did Klal Yisroel stand "under the mountain"? Chazal (Shabbos 88a) explain that Hashem uprooted the mountain and suspended it above them as though it were an inverted vat. He then gave them an ultimatum, saying, "If you accept the Torah, good — but if not, there will be your burial place!"

הן אמנם יש לומר כפשוטו, שנתייחד מעמד הר סיני ב"נעשה ונשמע", היינו, באותה קבלת עול מלכות שמים, כשקיבלו ישראל עליהם את קיום התורה עוד לפני שנצטוו בה. אולם, אף אם נאמר כן, הרי נמצא כי יש יחוד במעמד הר סיני מבחינת מקבלי התורה, אך מה יחוד יש בו מצד נותן התורה, והלא נתינת התורה מאת הקב"ה היתה מרובה יותר אחר מעמד הר סיני מאשר במעמד עצמו?

4 Logic of the Heart - Logic of the Mind - R. A. Schwabach pg 34ff.
The Torah directly connects the *mitzvah* of teaching our children with the account of the Revelation at Sinai. The commandment is implicit in the following verses: "Only take heed to yourself, and guard your soul diligently, lest you forget the things which your eyes saw, and lest they depart from your heart all the days of your life; but make them known to your children and your children's children. The day that you stood before the Lord, your God, at Chorev..." (Deuteronomy 4:9-10). According to the Ramban, these verses actually contain two *mitzvos*, the first negative and the second positive. "Only take heed...lest you forget the things which your eyes saw..." is a *lo saaseh*, a negative commandment. The subsequent imperative, "...make them known to your children and your children's children," is the *aseh*, or positive *mitzvah* (see both Ramban's commentary on the verse and his notes on *Sefer Hamitzvos*).

2 מעמד הר סיני הוא המעמד שבו זכו ישראל לקבלת התורה. אולם אם נתבונן, נמצא כי רוב התורה לא ניתנה בסיני אלא לאחר מכן, באהל מועד, ובערכות מואב. ולדברי ר' ישמעאל במחלוקתו עם ר"ע (חגיגה ו.) "כללות נאמרו בסיני ופרטות באהל מועד". וכן מפורש במקרא "ויקרא אל משה וידבר ה' אליו מאהל מועד לאמר" (ויקרא א, א). הרי שכל תורת הקרבנות לא נצטוו בה אלא כשידבר ה' עם משה באהל מועד, וגם מה שנאמר בכתוב "הר סיני" אין הכוונה למעמד הר סיני אלא על משך הזמן עד שנכנה המשכן. ומאחר וכן הוא הדבר שרק מיעוט מצוות התורה ניתנו בסיני במפורש, א"כ מהו יחודו של מעמד הר סיני כמעמד שבו ניתנה תורה לישראל?

5 What precisely do these *mitzvos* demand of us? The negative commandment not to forget Sinai has reference to much more than belief in an historical event. To violate the *mitzvah* we need not, God forbid, deny that the Sinai experience took place. On the contrary, one may believe with perfect faith that there was the Revelation at Sinai and still transgress this *mitzvah*! The reason for this is that the commandment not to forget Sinai calls not for mere belief but rather for motivation; the Revelation must serve as a motivational force to inspire us to fulfill all of the Torah's *mitzvos*, "lest you forget." The Jew who fails to be motivated by Sinai is, in effect, oblivious to Sinai.

Yitro - ch. 20 - Artscroll Stee Church pg 413

- 6 ¹⁵ The entire people saw the thunder and the flames, the sound of the shofar and the smoking mountain; the people saw and trembled and stood from afar. ¹⁶ They said to Moses, "You speak to us and we shall hear; let God not speak to us lest we die."
¹⁷ Moses said to the people, "Do not fear, for in order to elevate you has God come; so that awe of Him shall be upon your faces, so that you shall not sin." ¹⁸ The people stood from afar and Moses approached the thick cloud where God was.

8 ביאור הדבר, שמתחילה חשבו כלל ישראל כי המגמה והתכלית של מעמד הר סיני היא לתת את כל התורה מפי הגבורה בעצמו לישראל. לכן הם ניגשו אל משה, ובקשו ממנו לשמוע מפיו את המשך הדברים. אכן משה רבינו גילה להם, על פי ה', שלא כן הדבר. לא היתה כל כוונה לתת להם ישירות את כל התורה. * תכלית המעמד היא המעמד בעצמו - "היראה ישרה לפניו!" ונראה לומר עוד, שמתחילה גם משה חשב שה' רוצה לומר להם את כל המצוות, ולכן הצטער כאשר אמרו לו בני ישראל שרצונם שהוא יהיה שליחם, כי הוא ראה שהם אינם מוכנים למסור את נפשם להתקרב אל ה' ולשמוע את דבריו מאהבה (עיין רש"י ורמב"ן שם). אך ה' גילה למשה שאדרבה - תכלית המעמד היא להשריש בקרב בני ישראל את מידת היראה - שהיא המעלה הנדרשת במעמד ההוא ולכן "הטיבו אשר דברו".

7 215ff. Yitro - Artscroll Stee Church pg 413
"ואו דבר אלוהים את עשרת הדברות ואחרי הדברות קרבו אליו כל ראשי שבטיהם חקניהם ואמרו לו: אם יוספים אנחנו לשמוע את קול ה' אלוהינו עוד ומתנו, כי שערונו בנפשותינו שלא נוכל עוד לסבול משא דבר ה' אלוהינו, ואת אשר ידבר אלנו ושמענו ועשינו. והקב"ה הורה לדבריהם ואמר הטיבו אשר דברו, כי כן היה החפץ לפניו שלא ישמעו רק עשרת הדברות והיראה ישרה לפניו" (רמב"ן שמות כ"ט).

"תניא" בעבור תהיה יראתו על פניכם' (שמות כ' י"ז) - זו בושח, 'לבלתי תחמא' (שם) - מלמד שהבושה מביאה לידי יראת הטא. מיכן אמרו סימן יפה באדם שהוא ביישן. אחרים אומרים, כל אדם המתבייש לא במרהר הוא חוטא. ומי שאין לו בושח פנים בידוע שלא עמדו אבותיו על הר סיני" (גדרים כ' ע"א).

86

"שלשה סימנים יש באומה זו - רחמים בישנים וגומלי חסדים בישנים - רכתיב 'בעבור תהיה יראתו על פניכם' " (יבמות ע"ט ע"א).

10. שני חמשה - 25 - 75

י, י ויתיצבו בתחתית ההר. מלמד שכפה עליהן הר כגיגית (שבת פח, א), פירוש שהראה להם כבוד ה' בהקיץ ובהתגלות נפלאה עד כי ממש בטלה בחירתם הטבעי ויצאה נשמתם מהשגת כבוד ה', והיו מוכרחים כמלאכים בלא הבדל, וראו כי כל הנבראים תלוי רק בקבלת התורה: [וכמדומה

12

ענין זה מבואר בדברי הגרי"א (אד"א בראשית א' א' אות ד'): "בראשית, אותיות ירי"א בש"ת. כי שני מיני יראה הן, יראת הרוממות ויראת העונש, והן נקראין יראת שמים ויראת הארץ... והם נרמזין במלת 'בראשית', ירא בש"ת. בש"ת הוא יראת שמים, ויר"א הוא יראת הארץ. ובשביל ב' יראות הנ"ל ברא אלוקים...".

14

נשתדל לבאר שני עניני יראה אלו. גדר יראת העונש הוא. שהאדם מכיר שקיומו מותנה ותלוי בגורם חוץ ממנו, אשר גורלו מסור בידו, אם לטוב אם למוטב. ומשום כך הוא משעבד את רצונו כלפי אותו גורם. יראה מסוג זה, איננה נובעת מהערכה וכבוד לאותה מציאות, אלא מתוך לית ברירה, מתוך אהבת עצמו ודאגה לצרכיו. אכן ישנה יראה נעלה מזו, יראה הנקראת 'בושת פנים'. ענין היראה מסוג זה הוא, להמנע מלעשות דבר שלא כרצון מציאות עליונה ממנו, לא בגלל העונש שיקבל, אלא בגלל שהכיר ברוממות ומעלת אותה מציאות. הכרה עמוקה זו מעוררת באדם את התחושה שהוא טפל לאותה המציאות, ומחובתו לבטל כליל את רצונותיו ותשוקותיו כלפי ציוויה. רבינו יונה משיק יראה זו למצות "ידיעת הבורא", משום ששורש ענין יראת הרוממות הוא, לדעת ולהכיר ברוממותו יתברך, ולהתפעל ממנו - עד שהדבר יחרט בעומק פנימיותו - בנפש אשר הוא משכן הרצון העצמי של האדם. נמצא איפוא, ששורש ענין יראת הרוממות הוא ההכרה שמציאותו מעוררת וחסרת בסיס עצמאי, כדוגמת יראת העונש. אכן תחושת היעדרות נובעת מרצון והכרה, ולא מהכרח וכפייה. כי המתפעל מרוממותו יתברך מבטל מרצון את מציאותו החסירה, ומסתכל עליה כטפלה כלפי מציאותו יתברך המקויימת והשלמה.

16

אמרו חז"ל ב"ר"י י' ו': "אייר סימון: איך לך כל עשב ועשב שאין לו מזל ברקיע שמכה אותו ואומר לו גדל". ביאור כוונתם ז"ל הוא (על פי דברי המהרי"ל), שגידול האדם וצמיחתו, מותנה ביכולתו והסכמתו לקבל מציאות שלימה יותר - אשר מעמידתו על חסרונו ומעוררת בו רצון להגיע לדרגות שלימות שהן מעבר לו - "מזל ברקיע שמכה אותו ואומר לו גדל!"

11

היראה שהושגה בחר סיני לא היתה הדרגה הפשוטה של יראה - יראה ופחד מחמת עונשו יתברך. היראה הנקראת "בושת פנים", הרמוזה בפרשתנו, ענינה יראה והכנעה מחמת ההכרה העמוקה בגודל רוממותו יתברך. שני סוגי יראה הללו - יראת העונש ויראת הרוממות - התבארו בדברי קדמונינו.

נפתח בדברי רבינו יונה (משלי ב' ה'): "הנה התורה כוללת מצות ידיעת הש"י בלשון היראה, שנאמר: 'את ה' אלקיך תירא' (דברים י' כ'). כי הענין הראשון מן היראה - יראת הגמול והעונש. והענין השני והוא מדרגה עליונה מאד - שתקבל הנפש ענין רוממות הש"י וגבורותיו ונפלאותיו, והזכרון והידיעה הזאת יהיו מקובלין בנפש ומצויין בה בכל עת ונעצרים וחרוטים בלב. ותקבל הנפש מזה מורא גדול, ובושה וצניעות מצויין בה בכל עת. והיה דבר נמנע לנפש לעבור את פי השם, ויבוש מלפניו... ולפי גודל הידיעה בדרכי השם יתברך ורוממותו יוכל האדם לעלות יותר במדרגה הזאת... ובהאציל על נפשו המורא מן הידיעה וזכרון יסודו ושפלות נפשו ורוממות השם יתברך לעומתו כנגד עיניו... ונאמר (שמות כ"ב) 'בעבור תהיה יראתו על פניכם לבלתי תחטאו'".

13

הרי מבואר ששני מיני יראות הן: יראת העונש - "יראת ארץ" ויראת הרוממות - "יראת שמים". עוד התבאר כי סימן ההיכר ליראת הרוממות הוא הבושה והצניעות "בושת הוא יראת שמים". לעיל התבאר כי היראה שהושגה בחר סיני התבטאה במידת הבושה "בעבור תהיה יראתו על פניכם - זו בושח" (גדרים כ' ע"א). אם כן הדברים מוכיחים כי אותה יראה חשתיכה לסוג העליון יותר של יראה, ה'בשת' הרמוז במלה "בראשית".

15

עומדת כנגדה. בנוגע לענינו - המידת העומדת כנגד מידת הבושה היא המידת הנקראת 'עזות פנים', שעליה אמרו חז"ל (אבות ה' כ"ו): "עז פנים לניהונים". העזות ענינה (ע"פ המהרי"ל בהרבה מקומות, בפרט בריש ספרו נר מצוה) - התיחסות למציאות מסויימת במבט של מי שמשפיע עליה. לעומת זאת כל ענין ה'בושה' הוא - להתפעל ממצאות אחרת.

במלים אחרות, אדם עז פנים אינו מוכן להכנע למציאות אחרת, משום כך הוא יסרב לקבל השפעה שהושפעה עליו, ולהתפעל מהמציאות העומדת בפניו. הוא תופס את עצמו כמציאות מושלמת שאינה צריכה לקבל השפעה מאחר, ואדרבה הוא תמיד יבקש להשפיע על כולם מדעתו ורצונו. לעומת זאת, מי שיש לו בושת פנים, מוכן להתפעל ולקבל ממצאות משפיעה, נעלה ממנו. (ענין זה התבאר עוד במעמקים בראשית מאמר ט"ז).

על פי דרכנו נוכל להבין מה שאמרו חז"ל: "לבלתי תחטאו - מלמד שהבושה מביאה לידי יראת חטא". וטעם הדבר, כי מידת הבושה מביאה לצמצום הרצונות האנוכיות, מחמת ההתפעלות מרום מעלת הקב"ה - דבר שהוא שורש ענין היראה.

ואמנם זה היה עיקר המגמה והתכלית באותו מעמד יראוי, מעמד הר סיני לגורם לכך שבני ישראל יתפעלו מרוממותו יתברך ויתעצמו במידת הבושה, כדי שעל ידה יקבלו כלל ישראל את הנהגתו ורצונו יתברך שמו - "בעבור תהיה יראתו על פניכם לבלתי תחטאו".

17. 83 - 130 - 130

כי משם ירשו הבושת, עד כדי דרגה גדולה כזאת העמידו את מדת הבושה? אבל סוד הדבר הוא, כי אמנם "יראה" ו"בושה" אחת הן! ולכל אלה הגיעו אמנם במעמד הר סיני! סוד הדבר הוא כי במעמד הר סיני, במצב של "פסקה וזהמתם" (שבת קמ"ו) - מצבו של אדם הראשון קודם החטא, במעמד של "אתה הראת לדעת כי ה' הוא האלהים אין עוד מלבדו" (דברים ד, לה) - פתח להם שבעה רקיעים וראו - בחוש - שהוא יחיד" (רש"י שם), ומשם יצאו "מבוששים"!

דוקא במצב הכי רם ונשא, כשראו כל גדלותו ית', דוקא אז נשארו מבוששים עם מצבם הם, והדברים מבהילים על הרעיון. במצב של "פסקה וזהמתם", והרי לא הי' להם עוד כל חטא. כי אם מצב של חלות חטא לבד, כמו מצבו של אדה"ר קודם החטא, מצב שרק יתכן להם להיות בחטא, והנה גם עם מצב שכזה, כבר די להשאר בבושת פנים; להשאר מבוששים בתכלית, מבוששים עם עצמם הם, מבוששים עם מצב גופם שעדיין נשארו מחוברים לו, וזהו הענין "משם ירשו הבושת", היינו, כי אחרי הגיעם לדרגתם שם בחר סיני, משם דייקא, נחלו הבושה לעולם!

[15] INTERVIEWER: I find introspection very difficult because I feel embarrassed when I see that I have faults. This feeling of shame prevents me from working on self-improvement. What attitude will help me break through this barrier?

RABBI YECHEZKAIL LEVENSTEIN: "When you take stock of your behavior and find that you have many faults, such as a lack of *emunah* and *yiras shomayim*, or when you find that you have negative character traits, do not feel ashamed. Just the opposite. If someone checks himself and sees that he does not have any faults at all, then he should feel embarrassed. Our purpose in this world is to take our negative traits and through much toil and effort transform ourselves into higher beings. Therefore only if you think that you have no faults should you feel embarrassed. The only way you can possibly feel that you have no faults is by lacking an awareness of your obligations in this world."

21

David says: "I have set HASHEM before me constantly; because He is at my right hand, I shall not falter. I do

not turn my thoughts away from God. He is like my right hand, whose existence I can never forget, even for a moment. This is an essential principle for all of Torah observance and for achieving the lofty heights of the righteous. For we do not sit, move, and occupy ourselves when we are alone at home in the same manner as we do in the presence of the king. We speak and open our mouths as we please when we are with the people of our own household; not so when we are in royal assembly. If we desire to attain human perfection and to be truly men of God, we must awaken from our sleep and bear in mind that the great King Who is always above us and Who is always joined to us is greater than any earthly king, greater than David and Solomon. His glory fills the world, and He perceives our every deed. When we perfect bear this in mind, they will be filled with the fear of God. With humility and purity, with a true — not merely apparent — reverence and respect for God (*Ramah; Shulchan Aruch Orach Chaim 1:1*).

23 *Toward A Meaningful Life - Ed. R. Jacobsen - 131*

Most human anxiety springs from a fear of annihilation: you fear losing the world around you, the world to which you are so accustomed. Think of a child who has but one toy—take it away, and the child will surely cry. Similarly, when people perceive the ma-

terial world as the only world that exists, they are bound to fear losing it, because it is all they know.

Let us look at how limited this attitude is. By its nature, materialism is fleeting. The food you ate yesterday is gone today. The money you make today will be spent tomorrow. The status and power you have worked so hard to achieve can be wiped away in a moment. When your life is built on such a temporary foundation, how can you expect to feel secure?

24 Making the material world your priority is the ultimate cause of fear and anxiety. Even as you shed the many fears of childhood, you develop an entirely new set of fears. Instead of being scared of the dark, you become frightened of not making enough money. Or of losing your job. Or of not being successful enough.

When you allow your life to be defined by money, by your job, by society, you become intensely afraid of not being accepted by others. Thus the cardinal dictate "Do not be ashamed before those that ridicule." Still, we yearn to conform. We are afraid to stand out, and we worry incessantly about how others perceive us. We fear that people will mock us or won't respect our choices.

18

אדם היודע את עצמו, היודע עירומו, הוא לא יצא לשוק כשהוא ערום ואפילו שריפה כי תלהטתו, וגם בסכנת נפשות מרובה, גם אז צעוק יצעק כי יתנו לו אינה סדין לכסות ערותו, ולא ישכח אף רגע מגופו, כי מתבייש מלהראותו ערום וערי, שם בהר סיני ראו ערית עצמם, ראו חולשתם ושפלותם, ואיך לא יתבוששו? והכרה זו, ובושת זו, קנו בעצמם ובנפשם, ולא יסור מהם לעולם, עד כי מי שאין לו בושת פנים, הוא כמי שיוצא לשוק עירום וערי ולא יתבושש, ובידוע שלא עמדו אבותיו על הר סיני."

19 הבושה שאנחנו מורגלים בה, היא אינה כלל המדה הקדושה שנחלנו מהר סיני, אנחנו מתבישים בשביל הזולת, בושה זו אינה כלל מהכרת גודל חולשתנו וסכולותינו, בושה זו היא מתכלית הגאון, כי מתבייש לעשות שום דבר פן ואולי יעדר כבודו מזולתו, ופעמים אף יפחד מלפתח פיו לפני אנשים, פן יכשל בכל שהוא, ויהי סכל בעיני אחרים, הבושה האמיתית היא תכלית הקדושה, עלי הוא שאמרו חז"ל (ברכות יב:), "העושה דבר ומתבייש ממנו מחלין לו על כל עונותיו, בעל הבושה הקדושה מתבייש הוא עם גופו ועם עצמו, מתבייש הוא על כל חולשותיו ושפלותיו, היא דרגת הבושה, היא דרגת היראה, אחת הן, והיא המביאה את האדם לתכליתו, כמו שאמרו, "הבושה מביאה לידי יראת החטא", שהיא דרגה גבוהה עוד יותר מיראת שמים, כי גם מובטח הוא, שלא במהרה הוא חטא."

22 חסידים - חסידים

3 ההנהגה החיצונית שהתורה קובעת במצוותיה היא החיצונית של קדושה. זוהי החיצונית שאנחנו חייבים לבנות בנו. המצוות עצמן כונות את עולמנו החיצוני הקדוש הזה, ובהו אנו כוננים את הגוף שלנו בשלימות כחפץ הש"ת. האור הגנוז בכל מצוה מאיר גם את עולמנו הפנימי.

מעשי המצוות צריכים לעורר יראה, וזאת אומרת שהגוף וכחותיו יהיה נתפס ביראת השם. והיראה חודרת לכל תנועות ממש, "כי אין ישיבת האדם, תנועותיו ועסקיו והוא לבדו בביתו כשישבת, תנועותיו ועסקיו והוא לפני מלך גדול, ולא דיבורו והרחבת פיו והוא עם אנשי ביתו כדיבורו והרחבת פיו והוא לפני מלך גדול" — הרי ממש כיצד יושבים, כיצד "מרחיבים את הפה" אם לחיוך אם לאוכל, וכל תנועת ידיים ורגליים, הכל משתנה על ידי היראה שנופלת על הגוף! היראה כאילו כובלת כל התנועות שבכולן ניכרת יראה, אם במשך היום אין לנו מושג בזה, הרי בתפילה גם אנחנו מרגישים שאין אפשר לשבת ולעמוד כפי רצוננו. רבינו יונה כותב, בספר היראה: "ובתפילתו מיושב לא יסמך אחריו (כלו) לא יישען על המשענת) ולא יהיה מוטע לצדדים דרך גאון, אלא יושב וראשו כפוף שלא יראה פני היושב נגדו חוץ לארבע אמותיו, ושני אציליו על עצם הירך". לכאורה — מה איכפת להקב"ה אם נשענים בשעת התפילה, ואם כופפים את הראש או לא, הלא העיקר הוא שמתפללים? אך בדוק ומנוסה הוא שבתפילה חיצונית אלו תלויה גם כוונת התפילה והצלחתה. הרי בהשגה הפנימית עיקר; בעבודה — החיצונית עיקר. זהו ממש כפי שמצינו שכלי ה"ס משביתים את היין וכלי זהב מחמיצים אותו; מה להם לכלים להשפיע על טיב היין? אבל כך הוא: טיב התוכן תלוי בכלים נכונים. הסימן שאדם "עומד לפני מלך גדול" הוא בזה, איך הוא מחזיק אבריו, איך הוא מרחיב פיו — דווקא בתנועותיו החיצוניות!

25 Think for a moment how empty that fear is. Human beings are inherently mercurial. Their moods change, their attitudes change, their values change. So when you are worried about being accepted by others, you are placing your happiness and security in the hands of unpredictable people—a moody boss, a difficult client. You are constantly investing great amounts of energy into pleasing first one person and then another. You are trying to be one person in the morning, another during the day, and yet another at night. No wonder your life is driven by anxiety; no wonder you have no peace of mind.

26 You must not compromise your values and standards out of fear of how others will perceive you. This is one of the most difficult challenges in life, for we all want to be loved and accepted. But accepted by whom? By people whose own standards are ever shifting? By people who themselves are worried about being accepted by yet others?

The only person on earth you need to be accepted by is yourself. You achieve this by integrating G-d into your life, which means devoting yourself to the purpose for which you were created. By following the divine laws of morality, you introduce sanctity and serenity into your life—and a sense of order. Only then will you discover the clarity that demolishes fear. Only then will you stop cowering in the face of the unexpected unknown. G-d has given each of us the abilities and resources to overcome the challenges that life provides. When you place absolute trust in G-d and acknowledge the true purpose of your life, even your most serious fears—of sickness or poverty or death—will begin to dissipate in the crisp light of clarity.

We have nothing to fear except G-d, because nothing is as real as G-d. As the sages say, "May you fear G-d as much as you fear man."³ "Fear of G-d" is not actually fear at all, but an awe and respect for a higher presence in your life—and a recognition that G-d chose you to fill a specific role in refining this world. When you feel despondent or afraid, contemplate this point; when you fear that you won't be able to handle a particular challenge or a setback, think about what G-d wants of you.

When you have but one G-d and two worlds, the material and the spiritual, there is nothing to fear. The problems that loomed so large just a moment ago begin to seem eminently manageable. When you realize that money, status, and acceptance should not be the primary forces that drive your life, your confusion starts to melt away. You gain confidence in the knowledge that you are working toward a higher purpose, and that G-d would not ask you to do so if you were not capable of it.⁴ There will be no room in your life for despair and anxiety, only for joy and celebration in the fact that you are fully alive.

29. התורה דיינו. כלומר, גם על המעלה הזו לבדה שהקב"ה הוא שקיבצנו להר סיני בלא שנתקרבנו מאלינו, יש לקלס ולהודות להקב"ה, וזו תודאה על הקירבה

ולא על גתינת התורה, ובאמת, יש להבין, איזו מעלה יש ב"קרבתנו" עד שראויה היא לשבח בפני עצמה?

וכן יש להבין, בחפילת אהבה רבה אנו אומרים "וקרבנו לשמך הגדול",
ואמר האר"י ז"ל (שעה"כ, מובא בסידור אשי ישראל) שבאמירת "וקרבנו" יש
לכוון לזכירת מעמד הר סיני, דהיינו היחוד של מעמד הר סיני הוא ב"קרבנו".
וזה דבר המצריך הסבר, מהו גודל המעלה של "קרבנו"?

31
מבאר הרמח"ל (שם עמ' קעא): "ותראי כי זה מה שעשה האדון ב' ישראל בהר סיני, שהנה לא נתן להם שם התורה כולה במעמד ההוא, אמר היתה הכנה כוללת לכל עבודת המצוות — במעמד הר סיני קיבלנו את ס הפעולה הרוחנית לכל עבודת המצוות, וגם את כח הפעולה על המצוות שעדי לא נצטוו עליהן בהר סיני ולימדם משה אח"כ במדבר — כי אז השלים להם תחילה כל העיטורים והמעלות הראויים לאדם העשוי לעבוד את יוצרו. ובכואם אל הר סיני, נתן להם האדון ב"ה כל היקר המגיע להם להשתתף במציאותם, להיות להם כח להיות משרתים אותו, ואז קירבם אליו באהבה, שהם ענין 'קרבתנו לפני הר סיני' — הקירבה להר סיני היא מעלה בפני עצמה הקודמת למעלת נתינת התורה — וכך מה שאנו אומרים בכל יום 'זקרבנו לשם מבורך, והדרכים אליו באהבתו, ואז נתן להם תחילה הכח לשמור כל מצוותם ושמעשיהם בעבודתו יעשו הפרי הטוב המצטרף לתקון הבריאה. והוא מש' (שמות יט, ו) 'ואתם תהיו לי ממלכת כהנים וגוי קדוש'. ומשם והלאה נשאר ישראל מובדלים מן העמים, ומעוטרים בכח עליון לשמור כל המצוות, לתת בהם כל הבריאה כולה, ופתח"ש דבר זה תמיד, שאינו נפסק מישראל — הכח לחולל תוצאות רוחניות בבריאה, הוא מתחדש תמיד דבר יום ביומו — אל כענין שנא' (דברים כז, ט) 'היום הזה נהיית לעם' — שחייב אדם לראות את עצמו כאילו מקבל תורה מהר סיני (פסיקתא זוטא פר' ואתחנן), כי כל השב"ה הזה מתחדש לישראל דבר יום ביומו, ודבר בעתו."

30

אומר הרמח"ל ב"דעת חבונות" (סי' קנח עמ' קצ): "ומה שיש לנו לדעת
עוד, שאע"פ שישאל כבר מוכנים הם מצד עצמם להיות לעבודתו ית', וגם הם
פועלים בעצמם שלא כהכרח כלל ... אמנם כח העבודה עצמה אינו ניתן להם
אלא מידו ית', וזה מה שנתן להם בשעת מתן תורה, ומה שמקיים ומחדש לכל
אחד ואחד תמיד. — ומהו כח העבודה שקיבלנו בהר סיני ומחדש לכל אחד
תמיד — ותראי שזהו ענין ההפרש שבין המצווה ועושה למי שאינו מצווה
ועושה, כי האדם המצווה יש כח בידו, מסור ממנו ית' שיתקן בפעשיו התקונים
המצטרפים כבריאה, מה שאינו כן שאינו מצווה" 2.

מדברי הרמח"ל למדנו כי ישראל יש בהם מצד עצמם ההכנה הראויה לעבודת ה', אולם במתן תורה ה' חידש בקרבם כח לפעול ולתקן הבריאה * ברוחניות — וממילא כתוצאה מכך גם בגשמיות — במעשי המצוות שלהם, כח שמתחדש בכל יום. אך כח זה אינו מתחדש אלא אצל מי שמצווה ועושה, אבל אינו מצווה ועושה, אין לו כח לחולל תוצאות רוחניות ע"י קיום המצוה. א"כ "גדול המצווה ועושה" היינו בתוצאת הפעולה.

33 Living Inspired - R. Tatz - 76-77

Mitzvos live on the higher plane. The root of the word "mitzva" is closely related to נחמה "togetherness", because a mitzva brings us together with Hashem. An act which has the potential to lift the one who performs it into direct relationship with the Source of all existence certainly has a power far greater than mere intermediate levels.

32
לאור זאת נבין היטב את המיוחד במעמד הר סיני — "וקרבחנו לשמך הגדול". אמנם חלקים רבים מהתורה קיבלנו מפי הגבורה לאחר מעמד הר סיני, ברם בהר סיני ע"י ה"קרבנו לפני הר סיני", קיבלנו את הכח לחולל ולפעול ע"י מעשינו תוצאות רוחניות. ואת הכח הזה קיבלנו לא רק לאותן מצוות שנצטוונו באותו המעמד, אלא גם קיבלנו במעמד הר סיני את כח הפעולה לאותן מצוות וחלקי התורה שנצטוונו בהם לאחר מעמד הר סיני.

והו הקילוס הגדול להקב"ה "אילו קרבנו לפני ה' סיני" על כח המצווה ועושה שקיבלנו במעמד הר סיני. ואותו הכח אין הוא כח חד פעמי, אלא מאותו המעמד הוא מתחדש עלינו דבר יום ביומו לתת תוקף למעשינו, לחולל ע"כ תוצאות רוחניות.

The Sfas Emes says that when Hashem wills an action and we carry it out, we become one with Him. His *ratzon* (desire) at the Supernal level formulates a command; that command, a direct expression of His will, is brought down and formulated as a commandment of the Torah. We then *make His will our will*, we desire to carry out that commandment, and we carry it out in the finite, physical world. His will is done. Together, we have closed a cosmic circuit: the circuit begins at the highest level possible and we bring it into action. The voltage is indescribable, the flow of current infinite. *Together we have become one cycle of cause and effect. And as we form the desire in our minds to do His will, we become a miniature version of the entire process — a true tzelem Elokim (image of Hashem)! Together in the sense of our reflecting Him, as it were, and together in the sense of a partnership with one purpose carried out by the harmony of desire of the partners.*

39 Tehillim Treasury R. Feiwel - Pg 257
Rabbi Chaim of Volozhin was once departing from the city of Vilna. Accompanied by a few other close disciples of the Vilna Gaon, he entered his rebbe's private study to take leave of him and to receive his blessing. The Vilna Gaon never wasted a moment, and so, with great warmth and fatherly love, he blessed Reb Chaim with these succinct words: יהי רצון שיהיו: "I pray that the constants will be in order for you." Rav Chaim smiled with deep satisfaction and took leave of his beloved master.

40 "The Gaon," said Rav Chaim, "was referring to an apparent contradiction in the method of serving God, which is reflected in two places in Orach Chaim, the first section of the Shulchan Aruch. The very first words of Rav Moshe Isserles' (Rama) gloss on Orach Chaim are לפני תמיד, I have set HASHEM before me constantly (Psalms 16:8). In contrast, the closing words of the Shulchan Aruch Orach Chaim, which appear at the end of the laws of Purim, are: וטוב לב משתה תמיד, and for the good-hearted, life is a constant feast (Proverbs 15:15).

41 "At first glance, these references may appear to contradict one another, because the first statement encourages us to fill our hearts with profound awe and fear in the presence of the Almighty King of kings, whereas the second verse extols the virtues of the merry heart and the freedom and joy of life. "Our master the Gaon has taught us that the healthiest attitude toward life is to strike a fine balance between reverence and joy, fear, and elation. We must strive to 'keep the two constants in order.' "We begin our daily program of life by reminding ourselves of the verse I have set HASHEM before me constantly. With this thought in mind we proceed to our Torah study, investigating and observing the detailed instructions of the Shulchan Aruch, which guides our every sleeping and waking moment. No detail of our daily agenda is overlooked by the Shulchan Aruch; nothing is deemed too trivial or mundane.

במצות שכחה כתבה התורה (דברים כ"ד י"ט) כי תקצור קצירך בשדך ושכחת עמר בשדה לא תשוב לקחתו לגר ליתום ולא למנה יהיה למען יברכך ה' אלוהיך בכל מעשה ידך. הרי ברכה גדולה זו מבטחת התורה בעבור מה שבא לידינו שלא במתכוין, וכתב רש"י שם על פי הספרי אייר אלעזר בן עזריה מנין למאבד סלע מתוך ידו ומצאה עני והלך ונתפרנס בה מעלה עליו הכתוב כאילו זכה ת"ל לגר ליתום ולא למנה יהיה למען יברכך ה' אלוהיך. והרי דברים קל וחומר מי שלא נתכון לזכות וזכה מעלה עליו הכתוב כאילו זכה מי שנתכון לזכות וזכה על אחת כמה וכמה, עכ"ל. ובאמת יש לדקדק כי המאבד סלע ומצאה עני הוא נחות דרגא ממצות שכחה אשר אף כי שכח שלא במתכוין אבל מה שלא שב אחרי שזכר הוא במתכוין וקיים בזה מצות לא תעשה, מה שאין כן מי שמאבד סלע אף פעם לא חשב לעשות מצוה ורק הצטער על אבדתו ואפילו הכי זוכה עבור מציאת העני לברכת ה' בכל מעשה ידיו.

36 וראיתי בדעת תורה (פי מצורע, מאמר מוכנים לעו"ב וכו') שמבאר הגה"צ ר' ירוחם זצ"ל שם את דברי הספרי כי אצל כל בן ישראל יש "ענין אלוקי" אשר רצונו הטבעי הוא לעשות מצות ולהיטיב כרצון קונו וזהו הכונה קבועה בלבו וממילא אפילו בלא כונה אפשר לזכות במצוה וכאילו כל אדם מישראל כשנאבד ממנו סלע ויודע שלא ימצאהו מיד היה אומר מה טוב היה לו אם ימצא איזה עני את זאת חמנה ויוכל לפרנס עצמו ויחיה בכי טוב... ודייק בזה כי עמוק הוא.

37 ולפי דברינו הנ"ל ענין אלוקי הזה הוא שקרבנו לפני ה' סיני ופסקה זוהמתו, ונתקדשו לא רק במעלת מצווין ועושיין ובכח לפעול בבריאה אלא גם ברצון טבעי חזק להתקרב אל ה' בכל עת. והוא מסוד של ישראל שעמדו בהר סיני פסקה זוהמתו.

38 16 חסידות - 5 אב תש"ס 113 הקדוש
ברוך הוא בוחר בנו, ויוצר אותנו כך, שאנו עם הרוצה בתורה. כשם שאין לנו בחירה אם להיות אדם או בעל חיים, כך אין לנו בחירה אם להיות ישראל או לא. כך נוצרנו בתור "עם יודעי אלוקי". כמובן, אנו יכולים לגלות או להתכחש לעצמיותנו, אבל היא בלתי ניתנת לשינוי. כפיית ה' כנגיית אינה עניין של כפיית רצון. הכפייה האלוקית, מובנה יצירת מציאות וכורח מציאות. עם זה, ודאי שהאדם נקרא להתרומם, להזהרות ולגלות את מציאותו הפנימית. בסיני התרוממו להכרת דבקות, שהרימה את כל העם למדרגת "נעשה ונשמע", של הזדהות עם המהות הפנימית שלנו. אולם, קבלת תורה אינה חר פעמית: התורה ניתנת בכל יום, אנו מברכים "ברוך אתה ה' נתן התורה" בלשון הווה¹⁶, התורה

42 "The Torah's detractors despise this strict adherence to Jewish law. They claim that paying attention to such minutiae is severely detrimental, that strict discipline transforms the practitioner into a cold automaton who adheres mechanically to routine, devoid of warmth and emotion. Instead, they claim, the pious person will spend his days in deep anxiety for fear that he has not discharged his religious obligations. "To prove that such a premise is absolutely false, the Shulchan Aruch concludes with the words and for the good-hearted, life is a constant feast (Proverbs 15:15), demonstrating that the culmination of the halachic experience is to attain an exalted level of bliss and good cheer — joy of a much more internal and elevating quality than the superficial merriment prescribed by the scorers. The Torah is not cold, legalistic, heartless; rather, it is a vibrant, dynamic gift, an invitation from God to enjoy the Divine warmth of His fatherly embrace. Every detailed instruction in the Shulchan Aruch brings us a bit closer to HASHEM; thus, fear leads to joy, and they become the intertwined agents of our spiritual progress."

43 Logic of the Mind Logic of the Heart - RA. Schwartz

The positive commandment is directly bound with the negative one. Parents or teachers (the *halachah* considers a teacher to be a parent, too; see *Sifre* Deuteronomy 6:7) are enjoined to implant into the hearts of their children or students an awareness of the Revelation. But here again, we do not mean simple awareness of an event. Though a parent or a teacher may have communicated to the child the fact that the Revelation took place, if the youngsters have not been taught to pattern their behavior after Sinai, that father or that teacher has failed to live up to the Torah's requirements. According to the Ramban, such a parent or teacher violates both the negative and the positive *mitzvos*.

45 It is not too difficult to understand how the Voice of Sinai is to be employed in the instruction of our children. What does the Fire of Sinai represent and how are we to use it? A verse from the Prophet Malachi — as it is interpreted by our Sages — will, I think, offer the basis for the answer: "For the priest's lips should keep knowledge and they should seek Torah at his mouth; for he is a *malach Hashem Tzevakos*, a messenger of the Lord of Hosts"

(Malachi 2:7). Whereupon the Talmud adds: "Said Rebbe Yochanan: 'What is the meaning of this verse? It means that if the *rav* or teacher is like a *malach Hashem Tzevakos*, a messenger of the Lord of Hosts, they should seek Torah at his mouth; but if he is not, they should not seek Torah at his mouth'" (*Moed Katan* 17a). For teachers to be able to transmit the Fire of Sinai to their students, they must bear a similarity to a *malach Hashem Tzevakos*, a messenger of the Lord of Hosts. This demands at least three prerequisites on the part of the teacher or parent: 1) consistency, 2) a sense of Divine mission, and 3) an abundance of love.

46 Firstly, whatever children are taught by parents and teachers, the messengers of the Almighty, leaves an imprint upon their hearts and minds. Consequently, in the effectuation of the right character formation of the children, consistency in behavior on the part of parent and teacher is the most potent factor. If children striving to find a harmonious correspondence between the words and actions of their parents and teachers perceive this consistency, they will call upon the sublime image of the "messengers of the Lord" that they carry with them in their souls, and they will make use of it in times of trial and test. Yosef was able to resist the glamor of Lady Potiphar primarily because he was able to galvanize the sublime image of his father, Yaakov, at the moment when temptation was strongest.

In the *Shma* (the portion dealing with acceptance of the Yoke of Heaven, beginning with this word), the Torah tells us to teach our children diligently. But the Torah does not stop there; it is not enough that we teach with diligence; it is not enough that we transmit the Voice of Sinai. We must also consistently present to the child the full pattern of Torah living that is to accompany those words. The child must see us practice the Torah's *mitzvos* when we sit in our house, when we walk on the way, when we lie down and when we rise up (cf. Deuteronomy 6:7).

47 Before we introduce the children to the Voice of Sinai, they should first be shown the Fire of Sinai. Before we seek to teach material, we must recapitulate the Sinai experience with all of its fire and inspirational quality. When we teach our children the *Alef-Beis*, let us bring to the child the Rabbinic lesson of the letters. When we teach the *Siddur*, the prayer book, let us first introduce the youngster to the *aggados Chazal*, to the Rabbinic literature on prayer. And so we must teach each and every subject.

44

At Sinai, the Torah tells us, the Children of Israel heard the *Kol Hashem*, the Voice of God, but they also experienced these words *mitoch ha'eish*, amidst the Fire. Both the Ramban and his disciple Rabbenu Bachaye (on Deuteronomy 4:9) tell us that in transmitting Torah to our children, we must convey to them both of these components: the Voice and the Fire of Sinai.

It is easy to comprehend the manner in which the Voice of Sinai is to be imparted to our children, namely, through instruction, through intellectual stimulation and through numerous pedagogic techniques. Instruction in *middos*, proper character traits, from this perspective is a very straightforward matter. Already in the elementary grades, the child is taught that, from the point of view of *halachah*, all of Jewish morality is based on the *mitzvah* of "*v'halachta b'drachav* — follow in His ways" (Deuteronomy 28:9).

47

Secondly, *malach Hashem Tzevakos* is to be understood in its most literal sense. Teachers must consider themselves actual messengers of God. To effectively transmit the Fire of Sinai, they

* must consider teaching not a mere profession or occupation but a Divine mission imposed upon them by Providence. Teaching must be looked upon not merely as work, but as an art. The Torah employs the term *avodah* for work, while *melachah*, related to *malach*, is used to connote art. Every task a person performs may be realized primarily as either work or art. These seemingly superfluous terms are used regarding the building of the Tabernacle: "According to all that God commanded Moshe, so the Children of Israel did all the *avodah* [work]" (Exodus 39:42), while the following verse states: "And Moshe saw all the *melachah* [work] and behold, they had done it as God had commanded." If we understand *melachah* as art, the Torah conveys the notion that only when Moshe saw both — the work and the personal idealism — did he bestow his blessings upon the completed Tabernacle. As a sculpture or painting reflects the personality and fervor of the artist, so must Torah teaching mirror the idealism, fervor and fire of the teacher.

48

The third prerequisite for the transmission of the Fire of Sinai is an attitude of warmth and love towards others. The teacher must always be on guard not to misrepresent the type of fire that Sinai possessed. Rabbenu Bachaye reminds us of the unique character of that particular fire. In general, he says, fire has three characteristics: it provides warmth, it emits light and it consumes or destroys. The Fire of Sinai, however, possessed only the first two characteristics, the positive elements of providing warmth and emanating light. Of the burning bush encountered by Moshe, the Torah says, "Behold, the thornbush burned with fire, but it was not consumed" (Exodus 3:2). So, too, may we say of Sinai that its fire was a non-consuming one.

To achieve their goal of inculcating *middos*, Torah teachers must be determined to emphasize the positive aspects of the Sinai fire. They must communicate an unlimited *ahavas habriyos*, or love of Man, as well as an unlimited *ahavas Yisrael*, love of fellow Jews. The fire absorbed by children must be one that sheds warmth and light; it must never be one that tends to hate or to negate.

50

Pirkei Torah - R. Gifter pg 113

The wording of this ultimatum is seemingly difficult. Since the entire nation was gathered as one under the mountain, should they not have been told, "Here will be your burial place," and not "There will be your burial place"? Where is "there"?